

Notulen van de vergadering gehouden op vrijdag 20 oktober 1967 in de Trêveszaal, aangevangen 's morgens na afloop van de vergadering van de ministerraad van het Koninkrijk en 's middags voortgezet

Aanwezig: de minister-president De Jong en de ministers Bakker, Beernink, De Block, Klompé, Lardinois, Polak, Roolvink, Schut, Den Toom, Veringa en Witteveen (Afwesig zijn de ministers Luns en Udink)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen Grapperhaus (punt 4c en 6), De Koster, Kruisinga (punt 4a en 5) en Van Veen (punt 2k)

Secretaris: drs. J. Middelburg
Notularis : mr. J. P. M. H. Merckelbach

1 a. Wijzigingen van de notulen van de vergadering van vrijdag 6 oktober 1967

Blz. 9. Regel 5 van onder: Na "essentieel." wordt de volgende zin toegevoegd: Als de loonbeheersing wordt prijsgegeven, dan komt de prijsbeheersing centraal te staan.

Blz. 23. Alinea 1, regel 2 van onder: "het" vervalt.

Blz. 25. Punt 1°: na "Justitie." wordt toegevoegd: (niet noodzakelijk buiten de randstad).

Blz. 26. Alinea 5, regel 3: "in speciale gevallen" wordt gewijzigd in: voor nader vast te stellen bijzondere groepen

Dezelfde alinea, regel 4, achter: "toegelaten" vervalt de punt en wordt toegevoegd: ,hetgeen voor sommige andere departementen ook niet geheel uitgesloten zal zijn.

Dezelfde alinea, regel 4, achter: "Binnenlandse Zaken" wordt toegevoegd: ,Defensie

Blz. 28. ...

4 c. Toetreding van Groot-Brittannië tot de EEG (Brief van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken dd. 16 oktober 1967 nr. 183157; zie ook deze notulen, punt 2b)

De minister-president doet de suggestie om thans aan de onderhavige brief van Buitenlandse Zaken een preliminair gesprek te wijden. De beslissingen kunnen dan volgende week in aanwezigheid van minister Luns worden genomen. Minister Witteveen is het hiermee eens; een dergelijke procedure biedt bovendien de gelegenheid nadere vraagpunten, eventueel ha interdepartementaal overleg, voor de bespreking van volgende week te laten uitwerken.

Minister De Block meent dat nader moet worden uitgezocht of het bij een minimalistische koers verstandig is aansluiting te zoeken bij artikel 116 van het EEG-verdrag. Ook de consequenties van de in de nota onder 3c genoemde mogelijkheden moeten verder worden uitgediept; hetzelfde geldt ten aanzien van het niet verder verlenen van medewerking aan het afsluiten van een preferentieel akkoord met Spanje. Het gevaar is niet denkbeeldig dat dit een Franse hegemonie binnen de EEG in de hand zal werken.

Minister Polak vraagt zich af hoe lang men zakelijk gezien een minimalistische politiek kan blijven volhouden. Spreker mist in de nota nadere gegevens betreffende de mogelijke reacties van Duitsland, Italië, België en Luxemburg.

Minister Veringa wijst erop dat ook de mogelijke invloed van een minimalistische koers op het Euratom-programma moet worden nagegaan; het oude programma loopt in 1967 af, terwijl door de tegenwerking van Franse zijde het derde programma nog niet tot stand is gekomen.

Minister Witteveen spreekt de minimalistische lijn op het eerste gezicht wel aan. De eventuele consequenties hiervan zijn echter in de nota nog onvoldoende weergegeven. Spreker adviseert interdepartementaal, bijvoorbeeld via de coördinatiecommissie, te bestuderen wat de gevolgen van de verschillende in de nota opgesomde mogelijkheden kunnen zijn. Spreker mist voorts in de nota de gedachte die minister Luns in de vorige vergadering heeft geopperd inzake een bilateraal politiek verdrag met Groot-Brittannië. Staatssecretaris Grapperhaus noemt als voorbeeld van een minimalistische politiek een verder verzet tegen het door Frankrijk voorgestelde pakket van fiscale harmonisatiemaatregelen, waarmee wordt beoogd van de EEG een gesloten kapitaalmarkt te maken en de kapitaaltoevloed uit de Verenigde Staten te weren.

De minister-president is voorstander van voorgestelde minimalistische politiek ten opzicht van Frankrijk.

Staatssecretaris De Koster antwoordt op de opmerkingen dat de nota van Buitenlandse Zaken slechts beoogt een eerste inventarisatie van de mogelijkheden te geven. Een nadere interdepartementale studie kan met meer vrucht worden uitgevoerd na het gesprek van volgende week. Wat de mogelijke houding van

de vier andere EEG-partners betreft merkt spreker op dat sedert juli de homogeniteit tegenover Frankrijk, met name door de houding van West-Duitsland, geringer is geworden.

De raad besluit dit onderwerp aan te houden tot de volgende vergadering.

4 d. Commandowisseling AFCENT (Zie notulen m.r. 13 oktober 1967, punt 4h)

De minister-president deelt mede dat hij woensdag heeft gesproken met de directeur van het rijksinstituut voor oorlogsdokumentatie en met de heer Sijes. Prof. De Jong wees erop dat de pers achter de onderwerpen in het rapport is gekomen, doordat journalisten rechtstreeks contact hebben opgenomen met personen die door de heer Sijes werden gehoord. De bevoegdheid tot publikatie van het rapport berust volgens prof. De Jong bij de regering. Hij wees er echter op dat het rijksinstituut tevens een autonome wetenschappelijke instelling is en dat uit dien hoofde het doen van algemene uitspraken aan het instituut niet kan worden ontzegd. Spreker heeft ten aanzien van deze kwestie geen definitief standpunt ingenomen. Minister Witteveen is van oordeel dat het instituut feitelijke vragen kan beantwoorden, doch hieraan in dit geval geen waardeoordeel mag verbinden.

De minister-president deelt voorts mede dat prof. De Jong heeft toegezegd dat het definitieve rapport binnen enkele dagen gereed zal zijn. Dit rapport bevat behalve meer documentatiemateriaal, een nieuw gegeven, dat bij de beslissing van het kabinet van belang zal zijn. Spreker heeft prof. De Jong gevraagd in het eindrapport alle facetten zo volledig en objectief mogelijk te belichten. Dit eindrapport zal begin volgende week aan de ministers worden toegezonden. De raad besluit een beslissing aan te houden tot de volgende vergadering.

4 e. Verdeelsleutel Euratom-onderzoekfonds

Staatssecretaris De Koster deelt mede dat de Belgische regering heeft gevraagd er aan mede te werken dat de verdeelsleutel bij het Euratom-onderzoekfonds ten voordele van België wordt gewijzigd. De Belgen staven hun verzoek met erop te wijzen dat het Belgische aandeel van 9,9% indertijd zo hoog werd gesteld in verband met het Kongolese uranium. Een vorig kabinet heeft toegezegd het Belgische verzoek tot verlaging van de verdeelsleutel te zullen ondersteunen. Minister De Block meent zich te herinneren dat deze toezegging beleefdheidshalve is gedaan, doch dat daarbij is gesteld dat het hogere Belgische

aandeel ...